

слѣдѣкъ, значително сѫ разслабили връзкитѣ на зависимостъ между православните сърби въ тия епархии и патриаршеския власти. Тия въведения, забѣлѣзва de Jehay (op. cit., p. 188), трѣбва да се считать като нови етапи по пътя автономията на Призрѣнско-Скопската черква. Огь друга страна, отъ години насамъ Портата е приела, какво въ всички покрайнини, гдѣто между смѣсеното население сърбитѣ сѫ „достатъчно на брой“, да си иматъ свой, отдѣленъ мухтаръ. Извѣстно е още, че съ ираде отъ 1897 г. (мартъ) Портата позволи отварянето на срѣбски училища въ цѣла Турция, нарѣчени „народно срѣбски отомански“. Важността на тоя актъ се насочваше къмъ разширяването на срѣбския аспирации върху цѣла западна Македония—отваряне срѣбски училища въ Солунския и Битолския вилаести,—защото тия въ Косовския датиратъ доволно отпредъ.

Всички до тукъ изложени факти потвърждаватъ, че отоманското правителство официално е припознало народността на поданиците си сърби, и че тия послѣдните се третиратъ отъ него почти като образуващи новъ „миллетъ“ (нова черква) — „сърбъ-миллети“. Това се види и отъ тронното слово при отварянето Скущината на 3 й септември 1903 г. когато краль Петъръ съобщи, че съгласно официалната нотификация на отоманската Легация въ Бѣлградъ, Портата е признала народността на числящите се къмъ империята сърби. И дѣйствително, въ реформената отоманска комисия за Македония отоманските сърби бѣха представявани въ лицето на сърбина Никола Костић отъ Скопие.

Твърдението ни, че сърбитѣ въ Турция се третиратъ отъ Портата като да образуватъ отдѣленъ сърбъ-миллетъ се осланя на прѣдимно договорния, опортунистически характеръ на разните срѣбски придобивки въ Македония. Строго погледнато и излизайки отъ историята на политико-правния институтъ „миллетъ“ въ Турция, население подъ дадена черковна юрисдикция, съвящано като „миллетъ“, не може да сѫществува официално, de jure въ империята, безъ глава, която да го ръководи и прѣставлява прѣдъ централната власть, какъвто е случая напр. съ Цариградския патриархъ и българския екзархъ. Тая глава липсва за сърбитѣ въ Турция, но за тѣхъ е важно, че тѣ de facto, въ лицето